

නිරෝගී දිවියකට සුමිහිරි පලතුරු

ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදනය හා වෙළෙඳපොළ විවරණයක්

ලෝක ආහාර මිල ගණන් සීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යාම හා ලෝක ආර්ථික අර්බුදයන් හමුවේ දේශීය කෘෂි ආර්ථිකය සංවර්ධනය වේගවත් කිරීම අත් කවරදටත් වඩා වර්තමානයේ ඉතා වැදගත් කරුණක් බවට පත් වී ඇත. ජාතික ආහාර සතියක් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති මෙවන් මොහොතක ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු නිෂ්පාදනය, වෙළෙඳපොළ වත්මන් තත්ත්වය හා එහි අනාගත විභවතාවයන් පිළිබඳ ව විවරණයක යෙදීම මූලික අරමුණයි. විශේෂයෙන් ම "අපි වචමු - රට නගමු" ජාතික සැලැස්ම තුළ ද ශ්‍රී ලංකාව පලතුරු නිෂ්පාදනයන්ගෙන් ස්වයංපෝෂිත කිරීම පිළිබඳ ව සුවිශේෂී සැලකිලිමත් යොමු කොට ඇත.

පලතුරු මිනිසාගේ දෛනික ආහාර වේලේ හි අත්‍යවශ්‍ය ම කොටසක් විය යුතු අතර, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නිර්දේශයන්ට අනුව පුද්ගලයකු දිනකට පලතුරු ග්‍රෑම් 112 ක් පරිභෝජනය කළ යුතු වේ. මෙමගින් සිරුරට අවශ්‍ය භෞමික පදාර්ථ, විටමින් හා බහිෂ් ලවණ වැනි ප්‍රමාණයක් ඉතාමත් ම පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි අතර, ආහාර පිරිණය පහසු කරවීමට ද එය ඉතා වැදගත් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු වගාව

ශ්‍රී ලංකාව සර්ව කලාපීය රටක් වන අතර, සර්ව හා සෞම්‍ය කලාපයන්ට අයත් පලතුරු ප්‍රභේද 55 ක් පමණ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඉතා පහසුවෙන් වගා කළ හැකි ය. ඉන් විශේෂ 12 කට පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ප්‍රමුඛත්වය දී තිබේ. එම පලතුරු වර්ග නම් කෙසෙල්, අන්නාසි, පැපොල්, වැල් දෙඩම්, අඹ, පැණි දෙඩම්, මැන්ඩරින්, අලිගැටපේර, කොමඩු, දිවුල්, පේර, දෙළුම් සහ පෙයාර්ස් ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු වගාව මූලික ලෙස ගෙවතු ආශ්‍රයෙන් සිදුවන අතර, 85% - 90% අතර ගොවිපොළ ප්‍රමාණයක් හෙක්. 0.25 ට වඩා අඩු ඵලා ය. තවත් 5% - 10% අතර ප්‍රමාණයක් හෙක්. 0.25 - 2 අතර සුළු පරිමාණ වගාවන් වන අතර, 3% ක් පමණ හෙක්. 2 - 10 අතර මධ්‍යම පරිමාණයේ ගොවිපොළ වේ. මහා පරිමාණ පලතුරු වගාවන් ලෙස, එනම් භූමි ප්‍රමාණය හෙක්. 10 ට වැඩි ගොවිපොළ 2% ක් පමණ වන බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

ලංකාවේ පලතුරු නිෂ්පාදනය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට සියයට 01 ක දායකත්වයක් සපයන අතර,

මෑත වර්ෂවල විශේෂයෙන් ම 2007 හා 2008 යන වර්ෂවල පලතුරු අංශයෙහි හේගවත් වර්ධන අනුපාතයක් පෙන්වුම් කරයි. 2006 වසරෙහි 2005 වසරට සාපේක්‍ෂ ව 5.9% ක වර්ධනයක් පෙන්වුම් කළ අතර, 2007 හා 2008 යන වසරවල මෙම අගය පිළිවෙළින් 33.5% හා 30.8% දක්වා වර්ධනය වී ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ පලතුරු පරිභෝජනය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී සැහීමට පත් විය නො හැකි අතර, එක පුද්ගල දෛනික පරිභෝජනය ග්‍රෑම් 40 ක මට්ටමේ පවතී. එය ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය නිර්දේශ කොට ඇති එක පුද්ගල දෛනික අවශ්‍යතාවය වන ග්‍රෑම්. 112 ට වඩා බොහෝ සෙයින් අඩු අගයකි. මෑතකාලීන ව පලතුරු පරිභෝජනය කෙරෙහි වැඩි නැඹුරුවක් ජන සමාජය තුළින් මතු වී පෙනෙන අතර, එය නාගරික ප්‍රදේශවල දී කැපී පෙනේ.

යටත් විජිත පාලනයෙන් නිදහස ලබා ගැනීමෙන් පසු බලයට පත් වූ බොහෝ රජයන් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ අතර, පලතුරු වගාව කෙරෙහි ද මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරිණි. වත්මන් ආණ්ඩුවේ "මහින්ද චින්තන ප්‍රතිපත්ති" රාමුව යටතේ දේශීය කෘෂිකර්මාන්තය හා ගෙවතු වගා සංවර්ධනය කෙරෙහි මූලික අවධානය යොමු වී තිබේ. සහල්, එළවළු මෙන් ම පලතුරු නිෂ්පාදනයන්ගෙන් ද ස්වයංපෝෂිත මට්ටමට ළඟා වීම මෙහි දී මූලික අරමුණු අතර විය.

මෑත වර්ෂවල පලතුරු නිෂ්පාදනයෙහි ප්‍රගතිය පිළිබඳ ව විමසා බැලීමේ දී ආසන්න වශයෙන් හෙක්. ලක්ෂයක් පමණ පලතුරු වගාව සඳහා වෙන් වී ඇත. ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තු වාර්තාවලට අනුව, 2008 වසරෙහි පලතුරු වගාව සඳහා හෙක්. 100148 ක බිම් ප්‍රමාණයක් වෙන් වූ අතර, 1980 වසරේ බිම් ප්‍රමාණය වන හෙක්. 52,453 ට සාපේක්‍ෂ ව සැලකීමේ දී එය 91% ක වර්ධනයකි. 2008 වසරෙහි පලතුරු වගාව සිදු කළ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් ආසන්න වශයෙන් 48% ක් කෙසෙල් වගාව සඳහා වෙන් වී ඇත.

පලතුරු ප්‍රභේද 55 ක් පමණ ශ්‍රී ලංකාවේ වගා කළ ද වාණිජ මට්ටමේ වගාවන් ලෙස පවතිනුයේ ඉන් කිහිපයක් පමණි. කෙසෙල්, පැපොල්, අන්නාසි හා රඹුටන් වැනි පලතුරු විධිමත් වගාවන් වශයෙන් පවතින අතර අඹ, දිවුල්, බෙලි, අලිගැටපේර වැනි ප්‍රධාන ඝනයෙහි ලා සැලකෙන පලතුරු විධිමත් වගාවන් වශයෙන් පවතිනුයේ ඉතා අල්ප වශයෙනි. මීට අමතර ව මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස

වගුව - 1

පලතුරු වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය (හෙක්.) සහ නිෂ්පාදනය

වර්ෂය	මුළු භූමි ප්‍රමාණය	කෙසෙල්		පැපොල්		අන්නාසි		අඹ	
		වගා බිම් ප්‍රමාණය	නිෂ්පාදනය කැන්	වගා බිම් ප්‍රමාණය	නිෂ්පාදනය හෙක් (000)	වගා බිම් ප්‍රමාණය	නිෂ්පාදනය හෙක් (000)	වගා බිම් ප්‍රමාණය	නිෂ්පාදනය හෙක් (000)
2000	93,770	48,686	33,617	3,250	24,317	4,603	34,603	25,780	431,047
2001	90,448	45,809	30,575	3,093	22,632	4,832	42,594	25,728	458,987
2002	95,231	47,850	31,719	3,564	26,641	4,800	42,432	27,071	487,228
2003	101,740	49,677	32,997	4,653	29,641	4,825	40,716	28,627	500,577
2004	100,422	50,376	33,750	5,013	31,036	5,188	48,065	26,330	459,552
2005	102,970	51,147	34,083	4,941	30,390	5,257	48,721	27,200	464,125
2006	97,827	48,856	31,528	5,079	32,520	4,963	47,640	25,315	426,777
2007	99,305	49,421	32,419	5,581	33,555	4,778	44,421	25,271	424,701
2008	100,148	47,682	33,121	6,276	38,361	4,962	43,480	25,747	394,598

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

අන්නාසි, කෙසෙල් වැනි වගාවන් වෙනත් ප්‍රධාන වගාවන් යටතේ පවත්වාගෙන යාම සඳහා ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයක් දීම ද කැපී පෙනේ.

පලතුරු නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී දැනට ක්‍ෂේත්‍රය තුළින් ලබා ගන්නා "එකක එලදව" හා ලබා ගත හැකි මට්ටම හෙවත් "විභව මට්ටම" අතර විභාල පරතරයක් පවතී. මේ සඳහා ප්‍රධාන ලෙස ම වගාවන් හි පවත්නා පහළ කළමනාකරණ මට්ටම, උණුසුම් දේශගුණික තත්ත්වය, අක්‍රමවත් වගා රටාවන් හා ශාක නඩත්තුව, ඉහළ නිෂ්පාදන පිරිවැය, ප්‍රමාණවත් නො වන යටිතල පහසුකම්, ගොවීන්ගේ අඩු දැනුම හා තොරතුරු ප්‍රමාණවත් පරිදි නො ලැබීම යන සාධක හේතු වී ඇත. මෙම තත්ත්වයන් අවම කරගනිමින් "විභව නිෂ්පාදන" මට්ටම කරා ප්‍රගාමයක් ඉතා වැදගත් වන අතර, එ තුළින් වාර්ෂික ව ඉහළ නිෂ්පාදනයක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී.

ප්‍රධාන පලතුරු වර්ගවලට අමතර ව නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට නො ගන්නා වටිනා පලතුරු වර්ග රාශියක් මෙරට දී හඳුනා ගත හැකි ය. ඒවා ගෙවතු, සවභාවික රක්ෂිත හා වනාන්තරවල වැවෙන අතර අනොදු වර්ග, පැහැර කුලයේ පලතුරු වර්ග, වැල, වරකා, පමිඳු, ලාවලු, ලොව්, හෙල්ලි, රට හෙල්ලි, උගුරැස්ස, වෙරළ හා දිවුල් මෙම ඝනස්ථ වැටේ. මේවා උන පරිභෝජන මට්ටමේ පවතින අතර, නිෂ්පාදනයන්ගෙන් විශාල ප්‍රමාණයක් අපතේ යාම සිදු වේ. මෙම පලතුරු වර්ගවල ඖෂධීය

ගුණය ඉතා ඉහළ ය. එහෙයින් නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගැනීම කෙරෙහි සැම දෙනාගේ ම අවධානය යොමු වීම ඉතා වැදගත් වේ.

වගුව - 2

ක්‍ෂේත්‍ර මට්ටමේ එකක එලදව හා විභව එකක එලදව

වගාව	එකක එලදව මෙ.ටො./හෙක්.	විභව එකක එලදව මෙ.ටො./හෙක්.
කෙසෙල්	7.1	20.0
අන්නාසි	10.0	20.0
පැපොල්	6.0	20.0
වැල දෙඩම්	7.4	12.0
අඹ	2.8	8.0
අඹුටන්	6.0	20.0
ලෙමන්	1.0	3.5
දෙඩම්	1.0	4.0
අලිගැටපේර	11.5	23.0
කොමඳු	15.0	26.0
දිවුල්	10.0	12.0
පේර	11.0	17.0
දෙළුම්	10.0	15.0
පොයාරස්	6.0	12.2

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාපයන්ට අනුව, වගා කළ හැකි පලතුරු වර්ග විවිධ වන අතර, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව එ එ දිස්ත්‍රික්කයන් සඳහා මනාව ගැළපෙන පලතුරු වර්ග මොනවා ද යන්න තීරණය කර ඇත. වගු සටහන් අංක 3 මගින් එ එ දිස්ත්‍රික්ක සඳහා නිර්දේශිත ප්‍රධාන පලතුරු වගාවන් දැක්වේ.

සාපේක්ෂ ව 22% ක ප්‍රමාණාත්මක වර්ධනයක් හා 14.5% මූල්‍යමය වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. අන්නාසි, ලංකාවේ ප්‍රධාන ම අපනයන පලතුරු වන අතර, ඊට අමතර ව පැපොල්, කෙසෙල්, අඹ, දෙඩම්, කොමඩු හා මැන්ඩරින් අපනයනය සඳහා ප්‍රමුඛ වූ පලතුරු වර්ගයන් ය. ලාංකීය පලතුරු නිෂ්පාදනයෙන් 1% ක් පමණ අපනයනය කරන අතර, ඉතිරිය දේශීය පරිභෝජනය සඳහා යොදා ගනී.

වගුව - 3

දිස්ත්‍රික්ක සඳහා නිර්දේශිත පලතුරු වගාවන්

දිස්ත්‍රික්ක	නිර්දේශිත වගාවන්
කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර	අන්නාසි, රඹුටන්, මැංගුස්, වැළඳෙඩම්
හම්බන්තොට, මොණරාගල හා රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කොටසක්	කෙසෙල්, අන්නාසි, දිවුල්, පැපොල් හා පැගිරි කුළුයේ පලතුරු
අනුරාධපුර, පොලොන්නරුව, කුරුණෑගල හා මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ කොටසක්	අඹ, කෙසෙල්, පැපොල්, දිවුල්, බෙලි
කැගලේ, නුවර, මාතලේ, මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ කොටසක් නුවරඑළිය, බදුල්ල කොටසක්	අලිගැටපේර, දැරියන්, කෙසෙල් පෙයාරස්, අලිගැටපේර, සටුවොබෙරි
ගාල්ල, මාතර	අඹ, පේර, බෙලි, අනොදු
ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, අම්පාර	කෙසෙල්, අඹ
යාපනය	මිදි, කෙසෙල්, අඹ
පුත්තලම	මිදි, පේර, අඹ, පැපොල්

මූලාශ්‍රය: කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ පලතුරු සැපයුම එක්තරා කාල සීමාවකට පමණක් සීමා වන අතර, කෙසෙල්, පැපොල් හා අන්නාසි යන ප්‍රධාන පලතුරු වගාවන් වසර පුරා ම වාර්තා වේ. මෙම වර්ග සැපයුම ද වර්ෂාව හා නියඟය යන හේතු සාධක මත උච්චාවචනයට ලක් වන අතර, මෙකී ප්‍රධාන පලතුරු සඳහා අවාරයක් දක්නට නො ලැබේ.

පලතුරු අපනයනය

ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රධාන ලෙස ම මැදපෙරදිග රටවලට හා මාලදිවයිනට පලතුරු අපනයනය කරයි. මැත වර්ෂවල පලතුරු අපනයනයේ පැහැදිලි ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කරන අතර, 2008 වර්ෂයේ දී නැවුම් හා විශේෂ පලතුරු මෙ.ටො. 14,415 ක් අපනයනය කර ඇත. එ මගින් රුපියල් මිලියන 1,508 ක විදේශ විනිමයක් උපයාගෙන ඇත. එය 2007 වර්ෂයට

අපනයන අංශය තවත් පුළුල් කිරීමේ ඉහළ විභවතාවයක් පවතින අතර, අපි දැනටමත් මාලදිවයිනේ පලතුරු වෙළෙඳපොළින් වැඩි කොටසක් අත්පත් කර ගෙන සිටිමු. එමෙන් ම මහින්ද චිත්තන 2006 - 2016 දස අවුරුදු සැලැස්ම තුළ ද ඉන්දියාව වැනි කලාපීය රටවල වෙළෙඳපොළ කරා ප්‍රවිශ්ට වීම පිළිබඳ ව විශේෂ අවධානය යොමු කර ඇත. පලතුරු අපනයනය සඳහා වූ බදු ලිහිල්කරණය මේ අංශයේ හි සංවර්ධනයට මහත් පිටිවහලක් වී ඇත. ලෝක වෙළෙඳපොළ ඉල්ලුම නිසි පරිදි අවබෝධ කරගනිමින් ඊට ගැලපෙන පරිදි නිෂ්පාදන සැලසුම් කිරීම ඉතා වැදගත් ය. මෙහි දී වර්තමාන ප්‍රවාණතාවයක් වන කාර්මික වගාව වෙත යොමුවීම හා එ තුළින් ඉහළ විදේශ විනිමයක් ඉපැයීමේ වැඩි ඉඩ ප්‍රස්ථා පවතී.

වගුව - 4

පලතුරු අපනයනය (හැවුම් හා විශළි)

වර්ෂය	ප්‍රමාණය මෙ.ටො.	අගය රු. මිලියන
1980	1,769	10
1985	800	83
1990	2,331	48
1995	5,868	198
2000	5,709	339
2001	7,399	399
2002	5,674	379
2003	7,706	605
2004	10,780	651
2005	6,566	609
2006	12,979	982
2007	11,979	1,317
2008	14,415	1,508

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

පලතුරු ආනයනය

වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාවට ප්‍රධාන වශයෙන් ම ඇපල්, දෙඩම්, මැන්ඩරින් හා මිදි ආනයනය කරනු ලබයි. මේ අතරින් ඇපල් අප රටේ දේශගුණික තත්ත්වයන් යටතේ වගා කිරීම ඉතා අපහසු අතර, අනෙක් වර්ගයන් ඉතා හොඳින් වගා කිරීමේ හැකියාවක් පවතී. ඇපල් ප්‍රධාන වශයෙන් ම චීනය හා ඇමරිකාව යන රටවලින් ද දෙඩම් චීනය, ඕස්ට්‍රේලියාව, පාකිස්ථානය වැනි රටවලින් ද මිදි ඉන්දියාව, ඕස්ට්‍රේලියාව, දකුණු අප්‍රිකාව හා ඇමරිකාව යන රටවලින් ද ආනයනය කරයි. වසර 2000 සිට 2008 දක්වා කාල පරාසය පිළිබඳ ව සැලකීමේ දී ඇපල් ආනයනයෙහි හි වේගවත් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. 1980 වසරේ හි ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කළ ඇපල් ප්‍රමාණය මෙ.ටො. 137 ක් වූ අතර, 1990 වසරේ හි එය මෙ.ටො. 684 කි. 2000 වසරේ හි එය මෙ.ටො. 13,514 දක්වා ඉහළ ගිය අතර 2008 වසර වන විට එය මෙ.ටො. 17,222 දක්වා වර්ධනය වී ඇත. මෑත වසරවල එනම්, 2005 සිට 2008 දක්වා දෙඩම් ආනයන පහළ යාමක් ඊට පෙර වසරවලට සාපේක්ෂ ව (2000 සිට 2004 දක්වා) පෙන්වන අතර, එය යහපත් ප්‍රවණතාවයක් වන බව ද පෙන්වා දිය හැකි ය. මෙම පලතුරු වර්ග ආනයනය වෙනුවෙන් සැලකිය යුතු විදේශ විනිමයක් මෙරටින් පිටතට ඇදී යන අතර, එය අවම කර ගැනීම ඉතා

වගුව - 5

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පලතුරු වර්ග කිහිපයක ආනයන ප්‍රමාණයන් (මෙ.ටො.)

වර්ෂය	ඇපල්	දෙඩම්	මිදි
2000	13,514	10,856	2,471
2001	14,211	9,469	2,716
2002	18,469	10,812	3,364
2003	22,508	8,563	3,871
2004	17,130	7,218	3,479
2005	17,463	3,606	3,037
2006	16,573	4,881	3,493
2007	18,025	3,346	3,430
2008	17,222	3,579	3,703

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

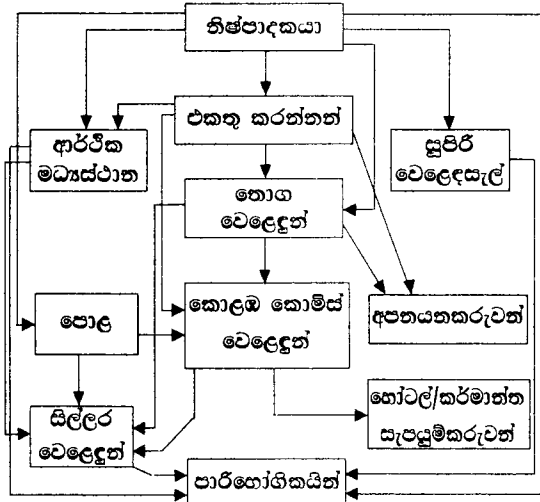
වැදගත් වනු ඇත. විශේෂයෙන් ම දේශීය කෘෂිකර්මයට ප්‍රමුඛත්වය දෙන මෙවන් යුගයක දේශීය ව ඉතා හොඳින් වගා කළ හැකි දෙඩම්, මිදි වැනි පලතුරු වර්ගවලින් ස්වයංපෝෂිත ඉලක්ක කරා යොමු වීම ඉතා වැදගත් ය.

පලතුරු අලෙවිය

ශ්‍රී ලංකාව යටත් විජිත පාලනයෙන් නිදහස ලබා ගත් කාල වකවානුවේ සිට අද වන විට පලතුරු අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලියෙහි හි අති විශාල පරිවර්තනයක් සිදු වී ඇති අතර, එය නව ලෝක ආර්ථික හා සමාජීය පරිවර්තනයන් සමඟ බද්ධ වෙමින් ඉදිරියට ගමන් කිරීමක් පෙන්වයි. විශේෂයෙන් ම 1977 වසරින් පසුව අලෙවිකරණ ක්‍රමයෙහි විශාල පරිවර්තනයක් සිදු වූ අතර, අපනයනය සඳහා මෙන් ම ආනයන සඳහා ද වැඩි ඉඩක් විවර විය. එ සමඟ ම පලතුරු වර්ග ද වැඩි වශයෙන් රට තුළට ආනයනය කෙරුණු අතර දේශීය වගා ක්‍රමයන් කෙරෙහි ද එහි බලපෑම වැඩි විය. විශේෂයෙන් ම දේශීය දෙඩම් හා මිදි වගාවන් සඳහා ය. පලතුරු අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලිය පුරණ වශයෙන් ම පෞද්ගලික අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර, අංක 1 රූප සටහන මගින් හඳුනාගත් පලතුරු අලෙවි මාර්ගයන් පැහැදිලි වේ. ප්‍රධාන තොග වෙළෙඳපොළ කිහිපයක් අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලියේ දී ඉතා ඉහළ වැදගත්කමක් උසුලයි. ඒවා නම් කොළඹ තොග වෙළෙඳපොළ, දඹුල්ල ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය, තුවර තොග වෙළෙඳපොළ, මීගොඩ ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය හා ඇඹිලිපිටිය ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය යි.

පලතුරු සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධානතම තොග වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථානය කොළඹ තොග වෙළෙඳපොළ වන අතර, දිනකට දළ වශයෙන් එළවළු හා පලතුරු ලොරි 75-100 අතර ප්‍රමාණයක් මෙම මධ්‍යස්ථානයට පැමිණෙයි. දිවයිනේ සැම දිශාවකින් ම මෙම වෙළෙඳපොළට පලතුරු සැපයෙන අතර, සිල්ලර වෙළෙඳුන්ට, අපනයනකරුවන්ට හා හෝටල්

රූප සටහන 1 : පලතුරු අලෙවි මාර්ග

සැපයුම්කරුවන්ට පලතුරු බෙදා හරින ප්‍රධානතම මධ්‍යස්ථානය මෙය වේ. මීට අමතර ව දඹුල්ල, නුවර සහ ඇඹිලිපිටිය තොග වෙළෙඳ මධ්‍යස්ථාන පලතුරු අලෙවියේ දී ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ඉතා ඉහළ වැදගත්කමක් උසුලයි. විශේෂයෙන් ම කෙසෙල් සඳහා ඇඹිලිපිටිය ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය සුවිශේෂී වන අතර, අවට ප්‍රදේශවලින් දෛනික ව විශාල කෙසෙල් තොග ප්‍රමාණයක් මෙම මධ්‍යස්ථානය කරා පැමිණේ. අනතුරු ව අනෙකුත් ප්‍රධාන වෙළෙඳපොළ හා ආර්ථික

වගුව - 6

අලෙවිකරණ මාර්ගයේ විවිධ අවස්ථාවන් හි දී පලතුරු වර්ග කිහිපයක පසු අස්වනු හානිය

භාගය	පසු අස්වනු හානිය (%)				
	වගාකරු	එකතු කරන්නා	තොග වෙළෙඳුන්	සිල්ලර වෙළෙඳුන්	එකතුව
කෙසෙල්	5.27	7.58	3.25	14.13	30.23
අන්නාසි	7.21	8.53	2.89	12.53	31.6
පැපොල්	5.78	10.12	4.95	15.28	36.12

මූලාශ්‍රය: පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය

මධ්‍යස්ථානවලට ප්‍රවාහනය කිරීමේ කේන්ද්‍රස්ථානය බවට ඇඹිලිපිටිය ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය පත් වී ඇත. මීට අමතර ව මහොඩි හා නාරාහේන්පිට වැනි මැහකාලීන ව ආරම්භ කළ ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන හරහා ද දිනකට විශාල පලතුරු ප්‍රමාණයක් හුවමාරු වීම සිදු වේ.

පලතුරු අලෙවිකරණ ක්‍රියාවලියේ දී සිදු වන පසු අස්වනු හානිය ඉතා ඉහළ මට්ටමක පවතින අතර, එය අවම කර ගැනීම ඉතාමත් ම වැදගත් වේ. සාමාන්‍යයෙන් පලතුරු නිෂ්පාදනවලින් 30% පමණ පසු අස්වනු හානිය නිසා විනාශයට පත් වේ. අක්‍රමවත් ප්‍රවාහන මාධ්‍ය හා අලෙවි මාර්ගයන් හි විවිධ අවස්ථාවන් හි දී දක්වන අඩු සැලකිල්ල පසු අස්වනු හානිය සඳහා මූලිකව ම හේතු වී තිබේ. අංක 06 වගු සටහනින් පෙන්වන පරිදි, පැපොල් සඳහා ඉහළ පසු අස්වනු හානියක් වාර්තා වන අතර ඉන් ඉහළ හානියක් සිල්ලර වෙළෙඳුන්ගේ දී සිදු වේ. මෙය පලතුරු සඳහා සිල්ලර මිල ඉහළ මට්ටමක පැවතීමට හේතු වී තිබේ.

මිල හැසිරීම

කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ස්වභාවයෙන් ම කාලීන ව්‍යාප්තියක් පෙන්වන අතර, එ සඳහා පවතින ඉල්ලුම කෙටි කාලයේ දී නො වෙනස් ව පවතී. මේ හේතුවෙන් මිල තීරණය වීමේ ප්‍රධාන සාධකය වෙළෙඳපොළ සැපයුම වන අතර, සැපයුමේ උච්චාවචනයන්ට සාපේක්ෂ ව මිල ගණන් උච්චාවචනය වේ. තෝරා ගත් පලතුරු වර්ග කිහිපයක කාලීන මිල හැසිරීම පිළිබඳ ව මෙහි දී අවධානය යොමු කෙරේ. හෙක්ටර් කොඛ්බැකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ අලෙවිකරණ, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය දෛනික ව රැස් කරන මිල තොරතුරු මේ සඳහා උපයෝගී කරගෙන ඇත. ඇඹුල්, කොලිකුට්ටු වැනි කෙසෙල් වර්ගවල හා පැපොල්, අන්නාසි, අඹ හා දිවුල්

ගෙන පලතුරු වර්ගවල මිල හැසිරීම විග්‍රහය සඳහා තෝරා ගෙන ඇත.

පලතුරුවල මිල හැසිරීම විග්‍රහ කිරීම සඳහා කාලීන මිල දර්ශකය භාවිතයට ගෙන ඇති අතර, එ සඳහා 2004 වසරේ සිට 2008 වසර දක්වා වසර පහක වාර්ෂික සාමාන්‍ය මිල මට්ටම ගෙන එතැන් සිට මාසික මිල කෙතරම් වෙනස්වන්නේ ද යන්න ගණනය කර ඇත. කෙසේද සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලීමේ දී පෙබරවාරි, මාර්තු හා මැයි ජුනි මාසවල මිල ගණන් වාර්ෂික සාමාන්‍ය අගයට වඩා පහළින් පිහිටන අතර, අප්‍රේල් මස පවතින ඉහළ ඉල්ලුම හේතුවෙන් මිල ගණන් වාර්ෂික සාමාන්‍ය අගයට වඩා ඉහළින් පිහිටයි.

පැපොල් පිළිබඳ ව සැලකීමේ දී වසරේ කාල පරාස දෙකක දී මිල ගණන්වල පහළ යාමක් පෙන්වයි. එනම්, අප්‍රේල් සිට ජුනි දක්වාත්, ඔක්තෝබර් සිට දෙසැම්බර් දක්වාත් වන කාල පරාසය යි. විශේෂයෙන් ම මෙම කාල පරාසයන් තුළ දී වෙළෙඳපොළ සැපයුම ඉහළ මට්ටමක පැවතීම මිල පහළ යාමට හේතුව යි. අනෙක් අතින් පනවාරි සිට මාර්තු දක්වාත්, ජූලි සිට සැප්තැම්බර් දක්වාත් මිල ගණන් වාර්ෂික සාමාන්‍ය අගයට වඩා ඉහළින් පිහිටයි. මෙම කාල පරාසයන් විශ්ලී කාලගුණයකින් යුක්ත වන අතර, මේ හේතුවෙන් වෙළෙඳපොළ සැපයුම පහළ මට්ටමක පවතී. මේ අතරින්

පෙබරවාරි හා අගෝස්තු සුවිශේෂී වන අතර, දර්ශක අගයන් පිළිවෙළින් 44% හා 32% කින් ඉහළ යාමක් පෙන්වුම් කරයි. පැපොල් සඳහා අවම මිල මැයි මාසයේ වාර්තා වන අතර, එය දර්ශක අගය 36% කින් පහළ යාමකි.

අඹ අස්වනු වාර දෙකක් වසර තුළ හඳුනාගත හැකි අතර, පෙබරවාරි, මාර්තු, අගෝස්තු සැප්තැම්බර් යන මාස අවාරය ලෙස සැලකේ. අවාරයේ මිල ගණන් ඉහළ මට්ටමක පිහිටයි. විශේෂයෙන් ම පෙබරවාරි මාසය තුළ කර්තකොලොම්බන් අඹ සඳහා සකසන ලද දර්ශක අගය 66% කින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර එහි අවම අගය නැතහොත් පහළ ම මිල ගණන් වාර්තා වූයේ දෙසැම්බර් මාසයේ දී යි. එහි දී දර්ශක අගය 46% කින් පහළ යාමක් ද වාර්තා වෙයි.

මේ ආකාරයට අනෙකුත් පලතුරු වර්ග සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලූව ද වෙළෙඳපොළ සැපයුමේ උච්චාවචනයන්ට සාපේක්ෂ ව මිල ගණන්වල උච්චාවචනයන් ද සිදු වන අතර මිල තීරණය වීමේ ප්‍රබල සාධකය වෙළෙඳපොළ සැපයුම් පාර්ශ්වය බව පැහැදිලි වෙයි. මේ හේතුවෙන් අවාරයේ දී එල හට ගැන්වීම සඳහා විවිධ තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් අනුගමනය කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. අවාරයේ දී එල හට ගන්නා ක්ෂුද්‍ර කෘෂි පාරිසරික කලාපයන් හඳුනාගෙන

වගුව - 7

තෝරා ගත් පලතුරු වර්ග කිහිපයක කාලීන මිල හැසිරීම (2004-2008=100)

මාසය	අඹ		කෝලිකුට්ටු		පැපොල්		අන්නාසි		කර්තකොලොම්බන්		දිවුල්	
	මිල (රු.) ගෙඩියකට	දර්ශක අගය	මිල (රු.) ගෙඩියකට	දර්ශක අගය	මිල (රු.) කිලෝවකට	දර්ශක අගය	මිල (රු.) ගෙඩියකට	දර්ශක අගය	මිල (රු.) ගෙඩියකට	දර්ශක අගය	මිල (රු.) ගෙඩියකට	දර්ශක අගය
පනවාරි	2.25	111	6.50	109	30.37	112	45.63	88	24.54	78	7.55	79
පෙබරවාරි	1.84	91	5.60	94	39.06	144	44.64	86	52.05	166	9.34	96
මාර්තු	1.80	89	5.33	89	35.38	131	50.94	98	41.02	131	9.70	101
අප්‍රේල්	2.19	109	6.06	102	21.26	78	41.77	81	27.37	87	10.28	107
මැයි	1.63	80	5.09	85	17.22	64	45.32	87	19.71	63	10.72	112
ජුනි	1.67	82	5.35	90	24.00	89	49.74	96	24.84	79	12.87	134
ජූලි	2.02	100	5.88	99	29.42	109	62.06	120	29.98	96	13.64	142
අගෝස්තු	2.20	109	6.23	104	35.80	132	59.90	115	45.56	145	10.15	106
සැප්තැම්බර්	2.33	115	6.46	108	28.52	105	60.45	116	41.45	132	8.64	90
ඔක්තෝබර්	2.22	110	6.56	110	23.37	86	63.34	122	31.20	99	7.61	79
නොවැම්බර්	2.00	99	6.22	104	18.76	69	51.99	100	21.78	69	6.90	72
දෙසැම්බර්	2.09	104	6.35	106	22.15	82	46.86	90	17.05	54	8.06	84
වාර්ෂික සාමාන්‍ය	2.02	100	5.97	100	27.11	100	51.89	100	31.38	100	9.61	100

මූලාශ්‍රය: අලෙවි, ආහාර ප්‍රතිපත්ති හා කෘෂි ව්‍යාපාර අංශය, හෙ.ගො.ප.පු. ආයතනය

එවා කෙරෙහි වැඩි අවධාන යොමු කරවීම තුළින් අධ්‍යාපන සැලසුමක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව පවතී. විශේෂයෙන් ම නිවැරදි පල පාලන ක්‍රමයන් හා විවිධ රසායන වර්ග භාවිතයෙන් අන්තාසී වැනි වගාවන් හි මල් හට ගැනීම පාලනය කිරීමේ ක්‍රමෝපායන් ගොවීන් දැනටමත් ප්‍රායෝගික ව සිදු කිරීම මේ සඳහා කදිම නිදසුනකි.

පලතුරු වෙළෙඳපොළ නව ප්‍රවණතාවයන්

පලතුරු වෙළෙඳපොළ සම්බන්ධයෙන් වර්තමාන ප්‍රවණතාවයන් පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කිරීම මෙම කොටසෙහි අරමුණ යි. විශේෂයෙන් ම 1977 න් පසු විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සමග බද්ධ වෙමින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය ඉදිරියට ගමන් ගත් අතර, වර්තමානය වන විට අලෙවිකරණ ව්‍යුහයෙහි පැහැදිලි වෙනස්කම් රාශියක් සිදු වී ඇත. මේ අතරින් සුපිරි වෙළෙඳසැල් කැපී පෙනෙන අතර, ඒ හා බද්ධ වෙමින් පලතුරු අලෙවිකරණයේ දී නව මාවතක් විවර වී තිබේ. නැවුම් තත්ත්වයන් යුත්, උසස් පලතුරු සඳහා නාගරික හා අර්ධ නාගරික ඉහළ ආදායම් ලබන ජන කොටස්වලින් වැඩි ඉල්ලුමක් පවතින අතර, ඊට සරිලන පලතුරු නිෂ්පාදනය කෙරෙහි ගොවීන් යොමු වී ඇත.

වගාවන් සඳහා රසායනික පොහොර හා කෘමිනාශක භාවිතය මගින් අතුරු ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පාරිභෝගිකයන්ට අත්වීමත්, ඒ සම්බන්ධයෙන් සමාජය තුළ පවතින කතිකාව හේතුවෙන් කාබනික නිෂ්පාදන කෙරෙහි පාරිභෝගිකයන් වැඩි රුචිකත්වයක් දක්වති. කාබනික පොහොර හා ජෛව කෘමි පාලන ක්‍රම යටතේ නිෂ්පාදිත පලතුරු සඳහා දේශීය හා අපනයන වෙළෙඳපොළ තුළ ඉහළ ඉල්ලුම් මෙන් ම ඉහළ මිලක් ද පවතී. ඒ කෙරෙහි ගොවීන් තවමත් අඩු සැලකිල්ලක් දක්වන අතර, ඒ සඳහා වැඩි වැඩියෙන් යොමු කිරීම ඉතා කාලෝචිත කරුණකි.

පලතුරු සැකසුම් කර්මාන්තය ද පුළුල් වෙමින් පවතින අතර, ස්වභාවික නැවුම් පලතුරුවලින් සකසන ලද බීම වර්ග කෙරෙහි සමාජයේ ඉහළ ඉල්ලුමක් වර්ධනය වෙමින් පවතී. විශේෂයෙන් ම තමන්ට අවශ්‍ය පලතුරු වර්ගවලින් බීම සකස් කරගැනීම සඳහා පහසුකම් සහිත ස්ථාන නාගරික ප්‍රදේශවල බිහි වෙමින් පවතී. මීට අමතර ව කෘත්‍රීම බීම වර්ගවලින් ජනතාව ක්‍රමයෙන් ඇස්වීමත්, ස්වභාවික පලතුරු බීම සඳහා ඇති වන ඉහළ නැඹුරුව හා ක්‍රමයෙන් ව පානය කළ හැකි පලතුරු යුෂ බොතල් කිරීමේ කර්මාන්තය පුළුල් වෙමින් පවතින අතර, සුපිරි වෙළෙඳසැල් පාලය හරහා මේ අරඹන මනා අලෙවිකරණ ව්‍යුහයක් සැකසී තිබේ.

පලතුරු අලෙවිය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී

මැනකාලීන ව ඉදි කළ ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන හරහා අලෙවි ව්‍යුහය තුළ ගොවීන් හා පාරිභෝගිකයන් යන දෙපිරිසට ම වාසි අත් කර දීම මූලික අරමුණ වී තිබේ.

එමෙන් ම ගොවීන් පලතුරු නිෂ්පාදන සමාගම්, තොග වෙළෙඳුන් හා විවිධ ආයතන සමග ගිවිසුම්ගත වගාවන් සඳහා යොමු වී ඇති අතර, එමගින් තම කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා සුරක්ෂිතභාවයක් ඇති කරගෙන තිබේ. විශේෂයෙන් ම අන්තාසී, පැපොල් වැනි වගාවන් මෙහි දී කැපී පෙනේ. එසේ ම විවිධ කොන්දේසි යටතේ වගාවන් සිදු වන අතර, එමගින් දෙපාර්ශ්වයට ම වාසි අත් කර ගත හැක.

වගා ප්‍රදේශවල ගොවීන් හා එකතු කරන්නන් විසින් ඍජුව ම කොළඹ අවට තදසන්න සිල්ලර වෙළෙඳපොළවලට පලතුරු අලෙවි කරනු ලැබීමේ නව වෙළෙඳ රටාවක් ඇති වී ඇති අතර, මෙමගින් කොළඹ ප්‍රධාන තොග වෙළෙඳපොළ හරහා සිදු වන හුවමාරුවෙහි යම් පහළ යාමක් සිදු වී තිබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සැලකිය යුතු භූමි ප්‍රමාණයක් ආවරණය වන උතුරු - නැගෙනහිර ප්‍රදේශවලින් පසු ගිය කාල වකවානුවෙහි ක්‍රමවත් පරිදි පලතුරු සැපයුමක් සිදු නො වූ යේ තුස්තවාදී අරගලය හේතුවෙනි. ඉදිරි අනාගතයේ දී එම තත්ත්වය යහපත් වනු ඇත. ඒ සමග ම එම පළාත්වල ඉතා හොඳින් වැවෙන මිදි, කෙසෙල් හා අඹ වැනි පලතුරු වර්ගවල ඉහළ සැපයුමක් කොළඹ මෙන් ම දිවයිනේ අනෙකුත් ප්‍රධාන වෙළෙඳපොළ කරා ලැබෙනු ඇතැ යි විශ්වාස කළ හැක.

කෙසේ නමුත්, පලතුරු වගාවෙහි සංවර්ධනය සඳහා බාධාකාරී සාධක රාශියක් ද පවතී. ඒවා නම්, ගුණාත්මක බීජ හිඟකම, ඉහළ නිෂ්පාදන පිරිවැය, කෘෂි ව්‍යාප්ති සේවාවන් හි පවතින දුර්වලතා එනම්, නිවැරදි තාක්ෂණය නිවැරදි වේලාවට ගොවීන්ට නො ලැබීම, ඉහළ පසුවනු හානිය, ප්‍රවාහන ගැටළු, ගබඩාකරණ දුෂ්කරතා ආදිය යි. මෙම අංශයෙහි හි වේගවත් සංවර්ධනයක් අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, මෙකී දුර්වලතාවයන් අවම කිරීමට පියවර ගත යුතු ය. එමගින් ගොවීන්ට කෘෂි නිෂ්පාදන සඳහා සාධාරණ මිලක් මෙන් ම පාරිභෝගිකයන් ට තමන් ගෙවන මුදලට සරිලන වටිනා පලතුරු ප්‍රමාණයක් පාරිභෝජනය කිරීමේ හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

එන්.පී.පී. සමන්ත
පර්යේෂණ නිලධාරී
 හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු
 පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය